

ТОТ САМИЙ
МАГАЗИН

[Як зрозуміти козу?](#)

Вибрати

Третя книжка кротячої епопеї – «Як зрозуміти козу» – потішить і дітей, і дорослих, які не забули, як то – бути дитиною. Адже лише дитина може писати листи Миколаєві, щиро вірячи, що від нього можна просити і отримати геть усе – від мандаринок до летючого корабля. І вже на цьому кораблі з поетичною назвою «Метафора» можна вирушити в мандри до моря – разом з Муркавою, Повзом та їхніми друзями. Можна замешкати на острові і навчитися розуміти навіть... козу.

© Видавництво Старого Лева, 2015
© Тарас Прохасько, Мар'яна Прохасько, текст, 2015
© Мар'яна Прохасько, художнє оформлення, 2015

ISBN 978-617-679-165-2

Розділ 1

Часом кажуть – чорний як ніч. Однак цієї ночі ніч виглядала зовсім білою. Велетенський повний місяць не заступала жодна хмаринка. Небо світилося тисячами більших і менших зірок. Це світло ставало ще яскравішим, бо відбивалося від снігу, яким був присипаний Буковий ліс. Снігу було так багато, що навіть кущ шипшини перетворився на суцільний білий горбик. Що вже казати про Кротячу нору. Її взагалі не було видно. Сніг заліпив і маленьке віконечко нори, на якому було поскладано чотирнадцять листів. До Святого Миколая написали тринадцять кротенят: старші брати – Галай, Тріскун, Мудр, Буркун, Хропун, Хребт, Скигл, Хрумт, Кудл, Мовчик і Мурчик та наймолодші близнюки – Повз і Муркавка. Чотирнадцятого листа намалювала Мартіна. Вона була не кротом, а зайцем, хоча від самого народження жила у кротячій сім'ї, і всі кротенята називали її своєю сестрою.

Те, що Мартіна опинилася серед кротів, тато-кріт і мама-кріт вважали одним із найщасливіших випадків свого життя. Особливо здружилися із зайчатком найменші діти. Ціле літо й півосені Повз, Муркавка і Мартіна були вдома самі. Поки

вся кротяча сім'я вирощувала виноград за Горами, ці троє пильнували нору, вчилися жити без старших, насолоджувалися літом і навіть розплутали одну детективну історію.

На Винограднику також усе, на диво, вдалося. Сонця було достатньо, щоб дозріла прекрасна ізабелла. Кроти збирали духмяний виноград у кошики, розкладали його на простирадла по освітлених схилах і час від часу ворушили ягоди, щоб ті висихали рівномірно. Найвеселішим був той день, коли тато захотів зробити вино. Останній виноград з усіх кущів висипали у велику дерев'яну балію. Кротенята помили лапи від землі, заскочили у балію і взялися нестримно топтати ягоди, які ще недавно так бережливо зривали з гілочок. Сік порскав довкола, брати підстрибували все вище і дико верещали від захвату. Мама побігла за контрабасом, стала так, щоби бризки не долітали до неї, і заграла чардаш.

Там, на Винограднику, кроти познайомилися з Горностаєм. Він був колекціонером і мав свою картинну галерею. Ще на початку літа він вирушив у мандрівку до Букового лісу і попросив нових сусідів кожного дня здмухувати порохи з його дорогоцінних картин. Горностай повернувся аж тоді, коли кроти помалу готувалися до від'їзду. Татові-кроту було шкода, що він не наговорився з таким цікавим звіром, тож усі останні дні він набирав з бутлі трохи молодого вина і йшов у гості до Горностая. Вони грілися на лагідному вечірньому сонці, пробували кротяче вино і розмовляли про мистецтво.

Додому кроти повернулися з повними валізами родзинок. Від середини осені й до цієї зимової ночі вони змогли спорожнити лише три не найбільші валізки. Трохи родзинок з'їли самі, частину роздарували сусідам та друзям: Їжакові, родині білок, бобрам Загаті та її дідові, Мартініним братам Бамбулові й Мартінові. Та незважаючи на це, напаковані валізи були всюди: на шафі, у кухні під столом, попід стінами у деяких тунелях і навіть під дитячими ліжками. З-під ліжок пахощі виноградних ягід розносилися на всю спальню. Завдяки цьому запаху літо на Винограднику снилося і тим, хто там був, і тим, кого там не було.

Усі діти ще спали. Мартіна лежала з розплющеними очима і голосно хропіла. Десь так, як хропе Хропун. Хтось міг би подумати, що вона не змикає повік, щоб побачити, коли Миколай прийде у Кротячу нору. Але той, хто знайомий з зайцями, добре знає цю їхню особливість – зайці завжди сплять з відкритими очима.

– Ти його бачила? – Хрумтик прокинувся перший і нахилився над Мартіною. Мартіна хропіла далі. – А, ще спить.

Він запхав лапу під свою подушку і витягнув мандаринку. Тоді відкинув подушку і знайшов темно-зелену зимову шапку, наповнену мандаринками.

– Гей, усі! Миколай приходив! – загалайкав Хрумт на цілу нору. Приблизно так, як галайкає Галай.

Діти посхоплювалися, поскидали подушки на підлогу і почали роздивлятися свої подарунки. У кожного були мандаринки і якась тепла шапка.

– О! Точно так, як ми написали, – тішилася Муркавка, коли всі сиділи на своїх ліжках і чистили вже по другій мандаринці.

– Стоп! – раптом озвалася Мартіна. – А де моя квашена капуста?

– А ти що, про неї писала? – запитав Мурчик.

– Ну та, я намалювала цілу бочку квашеної капусти. А під подушкою її нема.

Мартіна почала принохуватись, але у повітрі надто сильно пахло сушеним виноградом і свіжими мандаринами.

– Дивіться, там дійсно стоїть якась підозріла бочка! – вигукнув Скиглик.

Мартіна зістрибнула з ліжка. Бочівка з капустою стояла біля дверей спальні.

– Я знала, що він зрозуміє! – раділа Мартіна, пробуючи квашену капусту на смак. – А це ще що таке? – здивувалася вона. Навіщось на бочівку було накинута рятувальне коло.

– Та це ж рятувальне коло! – сказав Мудрик. – Ти що, просила коло?

– Та де! Я просто намалювала бочку.

– Цікаво, що Миколай собі подумав, – розмірковував Повз. – Що би ти мала з ним робити?

Аж тут двері відчинилися і до дитячої кімнати увірвалася одягнута по-зимовому розпашіла Загата.

– Слухайте! Це капут! – гукнула вона. – Не можна гаяти ні хвилини! Помчали до мене! Ви ніколи не повірите, що мені притарабанив Миколай! Ви мусите це побачити!

Зазвичай Загата була виваженою і стриманою. Коли ж вона так схвильовано кудись кличе, то краще нічого не розпитувати, а натягнути нові шапки і бігти за нею.

У кухні тато запарював зелений чай з пелюстками жасмину для себе і для мами. Мама варила каву для себе і для тата. Для дітей грілося молоко.

– Мам, тат, ми зараз, Миколай приніс Загаті щось дивовижне! – діти один за одним вилазили з нори.

Було вже ясно, але сонце виглядало немов бліда пляма в гущі сивих хмар. Усі стежки поховалися під снігом. Єдиним орієнтиром був глибокий слід, який Загата проволочила своїм широким хвостом. Власне цією доріжкою діти й побігли до Ріки.

Проминувши останні буки, звірята завмерли на березі. Посередині Ріки, вмерзлий у лід і трохи похилений, білий від інію, з височенною щоглою, стояв великий справжній корабель.

РОЗДІЛ 2

Такої атракції у Буковому лісі ще не було. У перші дні діти майже не покидали корабель Загати. Дорослі приходили до Ріки подивитися на небачену дивину, довго стояли на березі і обговорювали подію. Кожен ранок починався з того, що всі звірі прибігали пересвідчитися, що Загатин подарунок нікуди не зник. Тато-кріт написав у своїй газеті велику статтю «Чудо у Буковому лісі» і взяв інтерв'ю у Загати. Загата зізналася, що у листі до Миколая вона просила летючий корабель, тобто такий, який може літати. «Я сподіваюся, – сказала Загата, – що мій вітрильник полетить тоді, коли розтопиться лід, бо він його тримає». Більшість читачів «Кротячої правди» повірили, що корабель таки летючий, натомість Мудрик, Скиглик, Буркун, Німа Куниця і пані Сова були впевнені, що це просто-напросто велика іграшка. У кожному разі, потрібно було дочекатися весни.

Тим часом Загата переселилася жити на свій улюблений кораблик. Під палубою вона знайшла три маленькі кімнатки з ліжками і велику кухню з розкладним столом. Намостила собі кілька коців на ліжку, над яким було кругле вікно. Загата

любила дивитися у вікно і виглядати гостей. Відтоді йти в гості до Загати означало йти на вітрильник.

Спочатку діти переважно пили на палубі чай з медом і мріяли, як цікаво буде літати високо над землею. Над найвищими деревами, над Горбом, над Дубом і над Рікою. Поплюватися черешневими кісточками на кабанів у Грабовому лісі, долетіти до Гір, а, якщо вдасться, – піднятися до хмар і побачити всіх тих, хто робить сніг. Після чаю Повз крутив колесом штурвалу, Муркавка вибивала мелодії на корабельному дзвоні, Мартіна розкладала шезлонг і намагалася засмагати, незважаючи на мороз. Сестри-білки, Ержіка і Жужіка, наввипередки лазили по щоглі, розгортали й згортали вітрила і вправно бігали по канатах.

А одного разу в гості до Загати прийшов її дідो. Старий бобер був відлюдьком і зовсім не переймався лісовими сенсаціями. Ловив собі рибу, будував загати і не читав газет. Здається, колись давно він був моряком. Тепер дідо прийшов подивитися, куди ж переселилася його внучка. Він обійшов по льоду довкола корабля, поштурхав ногою стерно і закричав:

– Ей, на яхті! Скидайте трап!

Діти не зрозуміли дідових слів, а просто опустили йому драбину. Досить довго старий бобер оглядав усі закапелки і ставав усе більш задоволеним. Потім він пояснив дітям, що кімнатка, в якій оселилася Загата, називається каютою, кухня – це камбуз, вікно над ліжком – ілюмінатор, а та драбина, яку опускали з палуби, власне і є трапом.

— І взагалі, — сказав дідो, — не знаю, чи воно буде літати, але плавати зможе точно. Бо це суденце насправді є дуже добре зробленою яхтою. Вона легко піде і по ріці, і по морю.

Дідо приходив ще кілька разів і завжди розповідав щось нове про корабель, вітрила, якір, шлюпку і компас.

Нарешті запахло весною. Лід почав тріскати, крижини плили рікою, звільнений вітрильник гойдався на воді. Загата стояла на носі, приготувавшись до відльоту. Але того дня корабель не полетів. Не полетів він і тоді, коли на Ріці не залишилося жодної крижинки. З горя Загата аж розплакалась. Вона сховалася в каюті і не виходила цілий день і цілу ніч.

— Загато! — друзі кликали її з берега наступного ранку. — Заго!!! Виходь!!!

— Все одно твій корабель справжній, а не іграшковий! — гукала Муркавка.

Загата з'явилася на палубі. Її очі були ще червоні, але вона вже не плакала.

— Спокійно! — сказала Загата. — Я все зрозуміла. Ця яхта є для того, щоби поплисти до моря. А полетимо іншим разом.

— Ми з тобою! Ми з тобою попливемо!!! — в один голос закричали Повз, Муркавка, Мартіна, Ержіка та Жужіка.

Обратите внимание!

[Фріда, маленька лісова чаклунка](#)

[Міла, маленька повітряна піратка](#)

[Панорамка. Снігова королева](#)

[Крихітки-долоньки. Казки-вітамінчики](#)

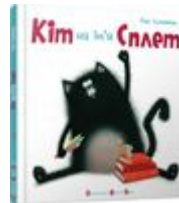
[Марі, маленька принцеса-русалонька](#)

[Крихітки-долоньки. Казки-пластилінчики](#)

[Любимая книга детства. Золотой ключик или приключения Буратино](#)

[Кіт на ім'я Сплет](#)

[Пригоди Малого Вовчика. Геройська книжка Малого Вовчика](#)

[Пригоди Малого Вовчика. Капосна книжка Малого Вовчика](#)